

OBSAH

Úvod: Dialogická víra na areopagu dnešního světa . . .	15
1. Úzkost a důvěra	20
<i>Úvaha o rozhodujících ohniskách lidského života a křesťanské víry</i>	
I. Moderní podoby lidské úzkosti	20
II. Stísněnost a vytěšňování úzkosti	23
III. Odvaha k úzkosti a vykoupení z úzkosti	25
IV. Spánek jako symbol radikální důvěry	26
V. Vrozená lidská úzkost před smrtí a velikonoční naděje . . .	29
VI. Důvěra v Boží spolehlivost a věrnost	32
2. Peníze nebo Bůh?	34
<i>Několik poznámek k zanedbávané teologii peněz</i>	
I. Moderní konkurence různých pojetí Boha?	35
II. Kredit peněz nebo „kredit“ víry?	38
III. Osvobozující zacházení s penězi podle evangelia	41
IV. Teologie církevních peněz?	44
3. Otázka smyslu člověka a křesťanská víra	48
<i>Osvobozující evangelium tváří v tvář povážlivé nepřítomnosti smyslu v dnešní společnosti</i>	
I. Diagnostický pokus: chabost orientace a převaha účelovosti	49
1. Individualizace životních stylů a ztráta orientace i solidarity	49

2. Pozemské náhražky smyslu v televizi a sportu	51
3. Kompenzace chybějícího smyslu výkonnosti	54
II. Terapeutický návrh: otázka smyslu a křesťanská víra	57
1. Vděčné přijímání smyslu jako Božího daru	57
2. Zaslíbení celistvé úplnosti smyslu života	61
3. Definitivní vyústění smyslu člověka za hranicemi smrti	64
4. Naplnění smyslu po smrti a prosazování solidarity v životě	67
5. Láska k Bohu a láska k bližnímu bez hevelismu i kultu výkonnosti	70
4. Láska bez sexuality nebo sexualita bez lásky?	73
<i>Za křesťanskou kulturu něžnosti</i>	
I. Důsledky takzvané „sexuální revoluce“	73
II. Došlo vůbec k „sexuální revoluci“?	75
III. Sexualita jako svátostné medium mezilidské komunikace	77
IV. Lidská sexualita jako svátost setkání s Bohem?	80
V. Teologie lidské sexuality a teologie práce	83
5. Křesťanská víra a lékařství	85
<i>Lékařský rozměr pastorače a náboženská perspektiva lékařství</i>	
I. Uzdravování vírou v Boha?	85
II. Osvozuující Boží terapie Ježíše Krista	87
III. Odcizování náboženství a lékařství v dějinách	89
IV. Celistvost člověka znovuobjevená lékařstvím a náboženstvím	91
6. Utěšování věčností anebo její potlačování?	94
<i>Teologický hlas do dnešního mlčení o věčném životě</i>	
I. Hledat nebe na zemi?	94
II. Praxe překonávání nahodilosti života jako pravé jádro náboženství	97
III. Naděje na věčný život a odpovědnost za život vezdejší . . .	99

7. Neděle je učiněna pro člověka	103
<i>Ke křesťanské důstojnosti neděle</i>	
I. Ekonomické využití anebo nezastupitelná důstojnost neděle?	103
II. Proti přizpůsobování neděle ve společnosti i v církvi	106
III. Uvedení do tajemství dne Páně nebo morální příkaz světit neděli?	109
IV. Svěcení neděle a kultivace všedního dne	112
V. Nedělní práce ve službách života i pravého smyslu neděle	115
VI. Den posilující humanitu	117
8. Sekulární tolerance a křesťanská víra	121
<i>Teologické prvky oboustranné spojitosti</i>	
I. Náboženská tolerance: proti lhostejnosti i nesnášenlivosti	121
II. Tolerance a náboženská svoboda	125
III. Pluralismus a tolerance	129
IV. Dnešní projevy skutečné tolerance	131
1. Tolerance začíná už řečí	132
2. Tolerance může pořádně bolet	134
3. Kořeny tolerance: vztah mezi ženou a mužem	136
4. Tolerance vůči cizincům	138
V. Meze tolerance?	141
9. Církev a stát jako kritičtí a loajální partneři	144
<i>Věřoučné úvahy o odvěkém konfliktu</i>	
I. Prvky napětí mezi státem a církví v Novém zákoně	144
II. Církev ve světě, ale nikoli ze světa	147
III. Církev a svět uvnitř církve samé	149
IV. Vzájemná odkázanost církve a státu	152
V. Církev a stát ve Švýcarsku	154
1. Požehnání i záludnosti systému státem uznávané církve	155
2. Zkušenost s konkordátem z roku 1828	159

VI. Církev jako zřejmé politikum	162
VII. Odpovědnost církve vůči státu a naopak	164

10. Nedávné změny v Evropě a teologie osvobození . . . 167

Naléhavá potřeba nové reflexe

I. Hlavní záměry teologie osvobození	168
1. Vnímání politické reality	169
2. Soud křesťanského evangelia	170
3. Politické jednání vycházející z víry	172
II. Inkulturace víry a církve v kontextu Latinské Ameriky . . .	173
III. Užitečné provokace pro evropské církve	175

11. Hlubinná psychologie anebo teologie? 178

*Několik slov k módnímu hlubinněpsychologickému
ochočování křesťanské víry*

I. Zakotvení v tradici	178
II. Monopol hlubinné psychologie na výklad světa	183
1. Boží zjevení v lidské duši	
a v procesu vývoje lidstva	183
a) Totální útok na křesťanskou dogmatiku	184
b) Redukce teologie na hlubinnou psychologii	187
c) Záliba v mýtech a postmodernistická libovůle . . .	189
2. Hlubinná psychologie	
jakožto fundamentální teologie	192
a) Archaická doslovná nebo moderní symbolistická interpretace víry	193
b) Historicky neutrální metafyzika nevědomého	197
c) Teologie jako zdroj symbolů pro hlubinnou psychologii	197
III. Konstruktivně kritický dialog mezi hlubinnou psychologií a teologií	199

12. Kde stojí katolická dogmatika dnes?	202
<i>Stručný přehled problematiky a výhled do budoucnosti</i>	
I. Tematická ohniska	202
II. Nové subjekty teologie	206
III. Hermeneutické provokace	209
IV. Univerzální ekumeničnost	211
13. Světská služba laiků a duchovní služba kléru?	216
<i>Nedílná jednota víry a života</i>	
I. Proměny tradice	217
II. Jednota společenství (communio) a poslání (missio)	219
III. Služba světu jako služba spáse	220
IV. Reteologizace světské diakonie	224
V. Politický rozměr světského poslání laiků	226
VI. Mystická dostředivost a politická odstředivost	228
14. Církev vykoupených nebo vykoupená církev?	231
<i>Slavit Boží spásu a moc v nemocném světě i církvi</i>	
I. Liturgické zpřítomňování vykupitelského dění	231
1. Posvátná hra se symbolickou inscenací vykoupení ...	232
2. Elementární způsoby Vykupitelovy přítomnosti	233
3. Slavnost vykoupení v nevykoupeném světě	237
4. Slavnost vykoupení uprostřed bolesti	239
II. Církev jako světská zprostředkovatelka Božího vykoupení	242
1. Vykoupená církev anebo církev hříšníků ještě nevykoupených?	243
2. Církev jako znamení a nástroj vykoupení	245
3. Bohoslužba jako anticipace završení	247
III. Nevykoupená realita církve a potřeba evangelijní perspektivy	249
Poznámky	253